

نشریه الکترونیکی

نازه های بیمه

ایران و جهان

دو هفته نامه
علمی، حرفه ای
اطلاع رسانی

شماره ۴ / نیمه دوم اسفند ۹۴

www.irc.ac.ir
tazehayebimeh@irc.ac.ir

روابط عمومی و امور بین الملل پژوهشکده بیمه

فهرست

- ۲ ..... بیمه غیرزندگی ایران، روندهای کلیدی و فرصت‌ها تا سال ۲۰۱۹
- ۴ ..... بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران، روندها و فرصت‌های کلیدی تا سال ۲۰۱۹
- ۵ ..... ناظر بیمه انگلستان به تلاش بیمه‌گران برای کاهش سرمایه، مشکوک است
- ۸ ..... برنامه جهانی فرما (FERMA) (فدراسیون انجمن‌های مدیریت ریسک اروپا) برای تبعیت از قانون
- ۹ ..... پیش‌بینی مارش: سالی نرم در منطقه اِمی (اروپا، خاورمیانه، آفریقا)

بیمه غیرزندگی ایران، روندهای کلیدی و فرصت‌ها تا سال ۲۰۱۹

موسسه تایمتریک^۱، گزارش بیمه غیرزندگی ایران را تا سال ۲۰۱۹ به چاپ رساند.

مفاد ذیل در گزارش تایمتریک آمده است:

- پیش‌بینی جزئی از بخش بیمه غیرزندگی ایران بر اساس نوع محصول؛
  - مروری جامع از اقتصاد و جمعیت ایران؛
  - مقایسه صنعت بیمه ایران با کشورهای منطقه؛
  - تحلیل جزئی از خطرات طبیعی و اثرات آن بر صنعت بیمه ایران؛
  - جزئیات فضای رقابتی در بخش بیمه زندگی در ایران؛
  - جزئیات نظام مقررات تنظیمی در صنعت بیمه ایران.
- در این گزارش شاخص‌های عملکرد^۲ مانند حق‌بیمه صادره، خسارات واقع‌شده^۳، نسبت خسارت^۴، کارمزدها^۵ و مخارج^۶، نسبت مرکب^۷، کل دارایی‌ها^۸، کل درآمد سرمایه‌گذاری و سهم نگهداری ریسک^۹ طی دوره مورد بررسی یعنی ۲۰۱۰-۲۰۱۴ و دوره پیش‌بینی ۲۰۱۴-۲۰۱۹ ارائه شده است.

اطلاعات مهم

- در سال ۲۰۱۴، ضریب نفوذ بیمه غیرزندگی در ایران ۱/۳ درصد تخمین زده شده است و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۱۹ این رقم به ۱/۶ درصد برسد.
- بیمه اتومبیل که بزرگ‌ترین بخش بیمه غیرزندگی ایران را تشکیل می‌دهد، ۷۸/۱ درصد از حق بیمه ناخالص صادره در سال ۲۰۱۴ را به خود اختصاص داده است.
- رشد و توسعه در صنعت ساخت و ساز^۱، تقاضا برای بیمه اموال در ایران را طی دوره مورد بررسی، تأیید می‌نماید.

۱. Timetric

۲. Performance indicator

۳. Incurred loss

۴. Loss ratio

۵. Commission

۶. Expense

۷. Combined ratio

۸. Total assets

۹. Retention

- بیمه حمل و نقل بالاترین سهم بخش را در سال ۲۰۱۴ با ۴۲/۳ درصد از حق بیمه ناخالص صادره به خود اختصاص داده است و بیمه کشتیرانی با ۳۱/۳ درصد و بیمه هواپیمایی با ۲۶/۵ درصد در رده‌های بعدی قرار می‌گیرند.

- بازاریابی مستقیم^۳، کانال^۳ عمده در طی دوره مورد بررسی بوده است. بیمه و بانک طی دوره مورد بررسی به دلیل اعتبار بالا، دسترسی به مشتری، دسترسی به بانک‌ها به ویژه در روستاها، بسیار رشد داشته است. برای دسترسی به منبع این خبر، [اینجا](#) را کلیک کنید. اطلاعات تکمیلی بخش از منبع یاد شده قابل خریداری است.

منبع: تایم‌تریک، مارس ۲۰۱۶

نکته:

نرخ ضریب نفوذ بیمه از مهمترین شاخص‌هایی است که برای ارزیابی عملکرد صنعت بیمه یک کشور استفاده می‌شود و این ضریب همچنین معیاری برای مقایسه عملکرد صنعت بیمه در بین کشورهای مختلف می‌باشد. قابل توجه است که با رفع تحریم‌های بیمه‌ای و ورود شرکت‌های بیمه خارجی به کشور؛ می‌توان انتظار داشت که صنعت بیمه از وضعیت بهتری در طی سالیان آتی برخوردار شود و همکاری‌ها با شرکت‌های بیمه خارجی با توجه به نیازهای صنعت بیمه می‌تواند در بخش‌های اتکایی، ایجاد شعبه و نمایندگی، خرید سهام شرکت‌های بیمه ایرانی و سرمایه‌گذاری مشترک باشد.

ورود شرکت‌های بیمه خارجی، آثار مثبتی را بر صنعت بیمه خواهد داشت که از جمله آنها نوآوری، استفاده از تجربیات شرکت‌های خارجی در حوزه‌های مختلف و افزایش رقابت از آثار حضور آنها در صنعت بیمه می‌باشند.

در میان رشته‌های بیمه‌ای، رشته بیمه اتومبیل رتبه اول را در صنعت بیمه به لحاظ حجم حق بیمه‌ها و حجم خسارت‌ها داشته که این امر نشان‌دهنده عدم گسترش فرهنگ بیمه در ایران می‌باشد و با توجه به پایین بودن سهم بیمه‌های زندگی، تمرکز بر این رشته در تعامل با شرکت‌های بیمه خارجی حائز اهمیت می‌باشد که توجه به روش‌های بازاریابی و طراحی محصولات متناسب با نیاز بیمه‌گذاران ایرانی مهم بوده و باعث رشد سریع‌تر ضریب نفوذ می‌گردد.

---

۱. Construction industry

۲. Direct marketing

۳. Channel

بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران، روندها و فرصت‌های کلیدی تا سال ۲۰۱۹

موسسه بین‌المللی تایم‌تریک، گزارش روندها و فرصت‌های کلیدی تا سال ۲۰۱۹ را که شامل تحلیل عمیق از بازار، اطلاعات و پیش‌بینی‌های این شرکت از بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی است را به چاپ رساند. در این گزارش می‌خوانیم:

- پیش‌بینی رشد بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران بر اساس نوع بیمه؛
- روندها، عوامل و چالش‌های اصلی بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی؛
- مروری جامع بر اقتصاد و جمعیت ایران؛
- کانال‌های مختلف توزیع در بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران؛
- جزئیات تنظیم مقررات مربوط به صنعت بیمه ایران؛
- در این گزارش شاخص‌های عملکرد مانند حق بیمه صادره، خسارات واقع شده، نسبت خسارت، کارمزدها و مخارج، نسبت مرکب، کل دارایی‌ها، کل درآمد سرمایه‌گذاری و حفظ سرمایه طی دوره مورد بررسی یعنی ۲۰۱۰-۲۰۱۴ و دوره پیش‌بینی ۲۰۱۴-۲۰۱۹ ارائه شده است.
- در این گزارش علاوه بر بررسی جزئی پیش‌بینی‌های بازار از بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران تا سال ۲۰۱۹ آمده است، پرتفوی بالاترین شرکت‌های بیمه در این بخش به همراه مقررات تنظیمی کلیدی ارائه شده است.

اطلاعات مهم

- بخش بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران دومین بخش صنعت بیمه در سال ۲۰۱۴ بوده است که سهم ۲۱ درصدی از بازار را به خود اختصاص داده است.
- نرخ ضریب نفوذ بیمه بر حسب حق بیمه صادره مستقیم^۱ به عنوان درصدی از تولید ناخالص ملی از ۰/۲۹ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۰/۴۰ درصد در سال ۲۰۱۴ رسید.
- افزایش جمعیت کشور و نیز افزایش شهرنشینی، رشد بیمه سلامت و حوادث شخصی ایران را سبب شده است.
- شرکت‌های بیمه در ایران بر برگزاری برنامه‌های آموزشی برای نمایندگان و کارمندان تمرکز دارند.

۱. Direct written premium

- دولت ایران به منظور بهبود خدمات درمانی ناکافی دست به چندین مورد اقدام جدید زده است مانند تأسیس خانه‌های بهداشت در مناطق روستایی و توسعه نظام اطلاعات سلامت یکپارچه. برای دسترسی به منبع این خبر، [اینجا](#) را کلیک کنید. اطلاعات تکمیلی بخش از منبع یاد شده قابل خریداری است.

منبع: تایم‌تریک، مارس ۲۰۱۶

نکته:

صنعت بیمه کشور طی سالهای اخیر با ایجاد و توسعه بیمه‌های درمان و حوادث شخصی درصدد کمک به پوشش کمی و کیفی حداکثری سلامت جامعه برآمده است. کشور ایران جهت پوشش سلامت افراد از یک نظام تامین اجتماعی بهره می‌گیرد و بسیاری از خدمات پایه در این بخش ارایه می‌گردد. پس از ارایه بیمه درمان (در شرکت های بیمه بازرگانی) در سالهای ابتدایی دهه ۸۰ خورشیدی استقبال خوبی از این بیمه نامه‌ها گردیده و امروزه تعداد بسیار زیادی از افراد برای کاهش عدم قطعیت موجود در خصوص آینده سلامتی خود تحت پوشش این بیمه‌نامه‌ها قرار گرفته‌اند. از همین رو آینده روشنی پیش روی صنعت بیمه بازرگانی قرار گرفته و شرکت های بیمه بازرگانی در کشور برآند تا با افزایش کمیت و کیفیت پوشش، خدمات گسترده‌تری را در سطوح مختلف نظام سلامت و جامعه ارایه دهند.

ناظر بیمه انگلستان به تلاش بیمه‌گران برای کاهش سرمایه، مردد است

یکی از مقامات ناظر بلندمرتبه انگلستان اظهار داشت که ناظران، با دقت فرم‌های ثبت‌نام بیمه‌گران را بررسی می‌نمایند تا میزان سرمایه‌ای که آنان تحت نظام جدید تنظیمی حفظ می‌نمایند را اصلاح نمایند و از هر نوع خطا در روند ثبت‌نام که سبب کاهش سرمایه الزامی شود، اطمینان حاصل خواهد نمود.

ربانی چادهری^۱، متخصص قانون بیمه در این زمینه اظهار می‌دارد: «بسیار جالب است که نظرات [بولی، ناظر سازمان تنظیم احتیاطی انگلستان] در ارتباط با چگونگی استفاده یا تصمیم‌گیری شرکت‌ها در استفاده از ساختار توانگری مالی ۲ که گاه به منظور فریب [ناظران] نسبت به حفظ سطوح بالای سرمایه است با سطح تحمل سازمان تنظیم احتیاطی انگلستان^۲، سازگار است.»

۱. Rabbani Choudhury

۲. PRA (Prudential Regulation Authority)

بولی^۱ اظهار می‌دارد که: «یکی از ریسک‌هایی که یک نظام احتیاطی به شرکت‌ها اجازه دهد تا مبلغ سرمایه الزامی^۲ خود را خود محاسبه نمایند آنست که این نظام طی زمان فریب خواهد خورد... ما نیاز داریم تا بدانیم که فشار رقابتی که ابزارهای آن به حال خود رها شده است، می‌تواند به طور ثابت و مصمم، فشاری رو به پایین بر تشکیل سرمایه^۳ ایجاد نماید. بر این اساس، ما روندها و تدوین الگوی تبدیل سرمایه بیمه‌گران را با دقت و از نزدیک نظارت می‌نماییم تا در برابر هر نوع انحراف مشخص اقدام و پیشگیری نماییم.»

نهاد ناظر انگلستان انتظار دارد در سال جاری، موج دوم ثبت نام برای استفاده از مدل‌های داخلی^۴ اتفاق بیفتد. انگلستان ۴۰۰ شرکت بیمه خرده‌فروش^۵ و عمده‌فروش^۶ دارد که بسیاری از آنها از الگوی استاندارد برای محاسبه سرمایه الزامی خود استفاده می‌نمایند.

توانگری مالی^۲ ملزومات مدیریت ریسک وسیع‌تری پیش روی بیمه‌گران اروپایی قرار داده است. این ملزومات برای شرکت‌هاست تا سرمایه کافی برای پوشش تمامی تعهدات بیمه و بیمه اتکائی آتی مورد انتظار خود را حفظ نمایند. بولی اظهار داشت که رویکرد سازمان تنظیم احتیاطی انگلستان به تنظیم بیمه تحت مقررات جدید تغییر نموده است و ناظر با انتشار نسخه بروزرسانی شده رویکرد نظارت بر بیمه در سال ۲۰۱۶، این مطلب را نشان خواهد داد. رویکرد پیشین این سازمان تنظیم‌کننده را از [این آدرس](#) قابل دسترس است.

بولی در ادامه سخنرانی طولانی خود در یک کنفرانس که شرکت بیمه زندگی ILAG ایلاج برگزار کرده بود، افزود: «ما شناسایی کرده‌ایم که طرح فعلی کرانه ریسک یا حاشیه ریسک^۷ به صورت حادی نسبت به شرایط نرخ بهره حساس است. اما با این وجود ما شرکت‌ها را از نزدیک نظارت می‌نماییم تا فعالیت آنها در بازار تنها به دلایلی غیر از انتقال ریسک^۸ قانونمند نباشد.»

ربانی چادهری اظهار می‌دارد که نظرات بولی با آنچه بیمه اتکائی برای اهداف سازمان تنظیم احتیاطی انگلستان ارائه می‌دهد یعنی تأمین پوشش بیمه‌گزار، ناسازگار است. «بیمه اتکائی همواره روشی سنتی برای انتقال ریسک

۱. Bulley

۲. Capital requirement

۳. Capitalization

۴. Internal modeling

۵. Retail

۶. Wholesale

۷. Risk margin

۸. Risk transfer

خسارت بوده است و در صورتی که محصولش این باشد که الزامات سرمایه کاهش یافته است، بنابراین نباید به عنوان یک قضاوت تنظیمی محسوب شود.»
برای دسترسی به منبع این خبر، [اینجا](#) را کلیک کنید.

منبع: اوت آو لا، فوریه ۲۰۱۶

نکته:

پس از اجرایی شدن استاندارد توانگری مالی ۲ از ابتدای سال ۲۰۱۶ در کشورهای عضو اتحادیه اروپا یکی از مهمترین دغدغه‌هایی که همواره نهادهای ناظر با آن روبرو بوده‌اند آزاد بودن شرکت‌ها در محاسبه سطح توانگری و الزامات سرمایه توانگری است که این امر موجب اعمال انحرافات احتمالی از سوی شرکت‌های بیمه خواهد شد. لذا نهادهای ناظر علی‌الخصوص نهاد ناظر انگلستان با ارائه راه‌کارهایی در صدد جلوگیری از بروز این چنین انحرافات هستند. نکته قابل ذکر این است که نهاد ناظر بیمه در ایران نیز در این راستا باید سازوکارهای به کار گرفته شده در دیگر کشورها را مورد بررسی دقیق قرار دهد و همزمان با اصلاح ساختار نظارتی خود با الگوبرداری صحیح از دیگر کشورها انحرافات از قوانین را به حداقل برساند.

برنامه جهانی فرما (FERMA) (فدراسیون انجمن‌های مدیریت ریسک اروپا)^۱ برای تبعیت از قانون

فدراسیون انجمن‌های مدیریت ریسک اروپا برنامه تبلیغی خود را برای یافتن راه‌حلی برای تبعیت از قانون به اجرا گذاشته است. در ماه‌های اخیر، این فدراسیون به موفقیت‌هایی در زمینه ایجاد یک هماهنگی و اتحاد برای رفع این مسئله و نیز به بررسی پیچیدگی مقررات بیمه با تنظیم‌کنندگان پرداخته است. تفاوت‌های موجود در قوانین بیمه کشورها بر هزینه‌ها و پیچیدگی در برنامه‌های بیمه جهانی شرکت‌های چندملیتی اثر سوء گذاشته است و تبعیت از قانون را مشکل و گاه غیرممکن نموده است. هم‌اکنون، برنامه تبلیغی فرما از دیگر انجمن‌های مدیریت ریسک حمایت دریافت می‌نماید - به عنوان مثال انجمن مدیریت ریسک و بیمه (RIMS)^۲ در ایالات متحده و انجمن مدیریت ریسک و بیمه پان آسیا (PARIMA)^۳. برای دسترسی به منبع این خبر، [اینجا](#) را کلیک کنید.

منبع: کامرشال ریسک یورپ، فوریه ۲۰۱۶

نکته:

ماهیت بیمه به عنوان یک کسب و کار بیمه‌ای ایجاد می‌کند که ناظرین و مقررات گذاران این صنعت، هماهنگی و همکاری نزدیکی باهم داشته باشند تا بتوانند به اهداف نظارتی و مقرراتی خود برسند. به عنوان مثال

۱. FERMA (Federation of European Risk Management Associations)

۲. Risk and Insurance Management Society

۳. Pan-Asia Risk and Insurance Management Association

در بیمه‌هایی مانند بیمه‌های باربری دریایی، ممکن است خسارتی در محلی اتفاق بیفتد که ارزیاب بیمه‌گر یا ارزیاب خسارت مستقل مربوط به کشور بیمه‌گر به آنجا دسترسی نداشته باشد. در این صورت جهت تکمیل گزارش خسارت نیاز به ارزیابانی است که مجوز فعالیت خود را از کشور دیگری دریافت کرده‌اند. چنین فرایندهایی الزام به ایجاد رویه‌های معتبر جهانی و هماهنگی نهادهای ناظر با یکدیگر را به همراه دارد.

پیش‌بینی مارش: سالی نرم در منطقه امی (اروپا، خاورمیانه، آفریقا)^۱

بر اساس پیش‌بینی مارش^۲، نرخ بیمه‌های تجاری همچنان در وضعیت مطلوب باقی خواهد ماند. بر پایه گزارش کارگزاری مارش، ظرفیت در بسیاری از بازارهای منطقه امی (اروپا، خاورمیانه، آفریقا) بسیار بالا باقی خواهد ماند و بیمه‌گران در رقابت تنگاتنگی قرار خواهند گرفت. سازمان‌هایی که پرتفویهای جذاب و سوابق پرداخت خسارت مطلوبی دارند، از شرایط مناسب‌تری در بازار بهره خواهند برد. در عین حال، این کارگزار اظهار می‌دارد که درآمدهای اخیر اعلام شده، تغییرات مدیریتی بالادستی و پذیرهنویسی مجدد در برخی شرکت‌های بیمه به نظارت نزدیک از طریق مدیران بیمه نیاز دارد. برای دسترسی به منبع این خبر، [اینجا](#) را کلیک کنید.

منبع: کامرشال ریسک یوروپ، فوریه ۲۰۱۶

نکته:

در بازار به شدت رقابتی امروزه، از مهمترین عواملی که باعث سربلند شدن شرکت‌های بیمه از این رقابت خواهد شد برخورداری از پرتفوی متنوع و جذاب و از همه مهمتر برخورداری از سابقه پرداخت خسارت مطلوب است. مدیران شرکت‌های بیمه در ایران همچون دیگر کشورها در این مسیر نقش تعیین‌کننده‌ای دارند و باید با نظارت مستمر و صحیح خود به این مهم جامه عمل بپوشانند.

۱. EMEA (Europe, Middle East, and Africa)

۲. Marsh